

## Tømmerup Kommunale Efterskole 1914 – 1933

*Følgende artikel om Tømmerup Kommunale Efterskole stod i tidsskriftet  
Folkeskolen 1. september 1927.*

*Skrevet af Chr. Madsen, lærer ved Tømmerup Skole*



*Tømmerup Kommunale Efterskole 1922-23 foran Forsamlingshuset  
Herrerne med hatte i bageste række er t.v. lærer Berthel Thomsen, Frisko-  
len og t.h. lærer Chr. Madsen, Tømmerup Skole. Damen med hat 2. række  
til højre er lærerinde Fru Henriksen, Tømmerup Skole, og herren ved  
siden af med kasket er Pastor Rønild, Tømmerup*

Efter anmodning af en kreds af lærere skal jeg forsøge at fortælle lidt om Efterskolen her.

I sommeren 1914 henvendte sognerådsformanden her sig til mig og meddelte, at sognerådet havde tænkt at oprette en efterskole i kommuneskolen med sognepræsten Pastor Rønild, Friskolelærer Thomsen og mig som lærere og bad os tale sammen om det og meddele sognerådet planen. Vi talte om det og foreslog sognerådet, at der blev holdt skole i eftermiddage om ugen á 3 timer, og at den blev fælles for mandlige og kvindelige elever. Sognerådet godkendte dette, og skolen begyndte først i november med 20 elever og fortsattes til midt i marts. Skolen fortsattes de følgende 3 år på samme måde, men elevtallet var dalende; vi gik derfor over til at forsøge med én gang ugentlig fra kl. 2 til 7, delt i 6 lektioner. Nu steg elevtallet. Undervisningsfagene var i disse år ugentlig: dansk 2 timer, regning 2 timer, samfundslære eller astronomi 1 time og sundhedslære eller fysik 1 time. Der skreves 1 hjemmestil om ugen.

I efteråret 1919 anmodede Folketingsmand Aksel Jensen sognerådet om at oprette heldags- og hverdagsskole. Sognerådet optog tanken og nedsatte et udvalg bestående af 2 medlemmer fra sognerådet, 2 fra friskolekredsen, 2 fra kommuneskolen samt de 3 lærere. Dette udvalg arbejdede hele året, da der var meget at ordne, der skulle skaffes et andet lokale, da kommuneskolen var optaget om dagen, og der skulle findes flere lærere, men alt ordnedes. Det blev en halvdagsskole med 5 timers undervisning daglig i 6 dage om ugen. Lokalet blev Forsamlingshuset. Den 3. November 1920 åbnedes skolen ved en lille festlighed, som sognerådet foranstaltede. Skoleåret fortsattes til 1. April 1921.

På grund af vanskeligheden ved at få lærerkræfter især til de timer, da der holdtes børneskole, blev det ugentlige timetal efter et par års forløb nedsat til 25 timer, fordelt på 5 dage. Nogle omboende lærere har hjulpet os og haft timer i skolen. Elevantallet har i disse år været fra 20 til 26, og alle har holdt ud til slutningen. Undervisningsfagene var sidste vinter (1926): Dansk 5 timer ugentlig, regning 4 timer, bogføring 4 timer, fysik 3 timer, samfundslære 1 time, historie 2 timer, geografi 2 timer, astronomi 1 time, bøgernes brug 1 time, geometrisk tegning 2 timer (for mandlige elever), håndarbejde 2 timer (for kvindelige elever).

Jeg mener, at lige så lidt som man kan give en recept for børneskolen, kan man det for ungdomsskolen. Når skolen har kunnet gå, mener jeg, at det til dels er, fordi pastor Rønild har kunnet tage en del timer, mens der holdtes skole i børneskolen, dels at sogneråd og beboere har støttet den. Man føler, at det er deres skole.

Et almindeligt spørgsmål efter 1. November er: "Hvor mange elever er der i efterskolen i år?"

Undervisningen i læsefagene er fortælling, undertiden støttet ved, at eleverne læser i bøger; nogle egentlig eksamination finder ikke sted, men nogle lærere giver ofte stikspørgsmål for at prøve, om det fortalte er forstået. Desuden har eleverne en notatbog, hvori lærerne lader dem notere et eller andet.

Andre år har der været flere fag fremme, blandt andet sundhedslære.

Den lærer, der slutter en time, bliver i lokalet indtil den følgende lærer kommer.

Alle elever plejer at holde ud, til skole slutter. Forsømmelsesprocenten er meget lille; når sygdom fradrages, er den under 1 procent.

*Chr. Madsen*